

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-ut 4 szám
hova a előfizetési pénsek
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitási díj egy sor
közlési díja 50 fillér

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR
Égészévre 10 kor. — fillér
Félévre 5 kor. — fillér
Negyedévre 2 kor. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG
Beliczey-ut 4. szám
hova a lap szellemi rész
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Hivatalos közlemény.

574—1901—I.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik miszerint Áchim Ádám volt szarvasi lakos elhalálása folytán az első alkerületben megüresedett megye bizottsági tagsági helyre a választás 1901. évi január hó 31-ik napján fog a Dankó Soma iskolában megtartani.

Ezen választásnál mindazon polgárok birnak szavazati joggal, kik az 1901. évre érvényes képviselő választási névjegyzékben fel vannak véve.

Szarvason, 1901. január 17-én.

Az előjárók nevében:

MELIS JÁNOS, SALACZ JÓZSEF,
bíró. h. első jegyző.

541—1901—ikt. Szarvas község előjáróitól.

Hirdetmény.

A szarvasi járási főszolgabíró 53/901 számú rendelete folytán közhirre tétetik, hogy az 1880. évben született I. korosztálybeli állítás kötelesek sorshuzása f. évi február hó 4-ik napján d. e. 8¹/₂ órakor Szarvas község tanács termében fog megejteni.

Felhívtnak ennélfogva az állítás kötelesek, hogy a mondott időben és helyen tisztán öl tözködvé bot nélkül pontosan jelenjenek meg.

Szarvas, 1901. január 17.

Az előjáróság nevében:

S A L A C Z,
jegyző.

11460

1900

Szarvas nagyközség előjáróitól.

Hirdetmény.

A nagymélt. honvédelmi miniszterium 16.500/91. számú rendeletének 3. §-a alapján felhívtnak a községbeli lótulajdonosok, hogy a birtokukban lévő lovakat és teherhordó állatokat 1901 év január hó 31-ik napjáig alólított községi előjáróságnál a községi rendőrség helyiségében ott e célra kiszolgáltató úrlapon jelentsék be.

Azon lótulajdonosok, kik lovaikat a kitzűött határidőn belül bejelenteni elmulasztják az idézett miniszteri rendelet alapján a járási közigazgatási hatóság által a községi szegény alap javára minden ló után 20 koronáig terjedhető bírsággal büntetendők és lovaiknak utólagos bejelentésére kötelezendők.

Az évi bejelentés alól fel vannak mentve:

- 1., Az Ő Felsege és a felséges uralkodóház tagjainak udvartartására szolgáló lovak;
- 2., Az állami lötenyésztési intézetek lovai;
- 3., A katonai-igazgatás lovai és a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van;
- 4., A nemzetközi szerződések szerint felmentett lovak.

Kelt Szarvason, 1900. december. 29.

Az előjáróság nevében:

S A L A C Z, jegyző.

3 Szarvas község központi választmánya.
1901

Hirdetmény.

Alólítottak Szarvas község központi választmánya nevében ezennel közhirre tesszük, hogy a központi választmány 1901. január 5-én tartott ülésében, az úrbéri értelemben vett s

legkevésbé megrótt $\frac{1}{4}$ telek földadóját — mely az 1902 ik évi országgyűlési képviselőt választók névjegyzékének alapját fogja képezni — 33 k. 84 fillérben azaz Harminczhárom korona 84 fillérben állapította meg.

Jelen határozat f. évi január hó 14-étől 22-ikéig lessz a községhezán közszemlére kitéve, a hol az érdekeltek által megtekinthető.

E határozat ellen fellebbezések a Nagyméltoságú m. kir. Curiahoz intézve, Békésvármegye alispánjánál adhatók be folyó évi január hó 23-tól 31-éig.

Szarvason, 1901. január 6-án.

A központi választmány nevében:
MELIS JÁNOS, LISKA JÁNOS,
köpv. elnök. köpv. jegyző.

A jótékonyág.

Már egy hónap óta hőmérő állandóan — 10°R mutat, az ország legnagyobb részét 40—50 cz. vastagságú hólepel fedi, s bizvást lehet állítani, hogy 1879. év óta ily szigorú télünk nem volt. A szigorú téllal karöltve jár a nyomor, és nap-nap mellet tapaszaljuk, hogy úgy a fővárosban, mint a vidéken a munkanélküli munkások egész légiója, a társadalom jótékonyágára szorul, és az ingyen kiosztott kenyéradagok, úgy a fővárosban, mint a vidéken, szertelen számban fognak el.

Kétségtelen, a társadalomnak kell a munkátlanok, az elaggottak, az özvegyek és árvák szegénységén segíteni, és könyörülettel mindennapi kenyeret nyújtani azoknak, akik önhibájukon kívül ehhez nem jutnak. Szép és magaslatos feladat ez, és nem lehet tagadni,

TÁBOZA.

A válogatóságok.

Az alakja is, meg a csendje is olyan volt annak a tizenkét, fehér salagateres háznak, mint valami zárdának. Alig egyszer egy héten nyitlak fel az utcai ablakok s ilyenkor két vékony barna nő törülgette a butorokat. Mikor a zongorát is leporolták, az egyik hozzáült és eljátszott egy pár régi dalt. Mindig csak szomorú (volt) dalt játszott, mert abban több az érzés a panasz, a keserv.

Helén kisasszony, aszidősebbik a régi fiatal lányok közé tartozott. Tul volt már a harminczon s alakja magas, sovány, fonyadt. Nem használt neki a levegő, annak a csendes, unalmas háznak a légköre, melyet a Károly bácsi telepítőként hosszúszerű csibukjából. Egyik nap úgy telt el, mint a másik, de akármilyen lassan is követték egymást, mégis teltek multak.

A falakra feltűttatott vandszöllő indák minden tavasszal kiszödlültek és mindig az ismert alakokra vetették árnyékukat. A sűrű levelek közül vigan bujkált elő, a fiatal felhőnek beillő füstgomoly. Az öreg Gerenday borozgatott és füstölt. Ezekben találta minden élvezetét. A tante gondoskodott a házi teendőkről és a lányok, takarítottak, rendezték a szobákat. Közbe közbe pedig panaszkodtak egymásnak, ha a bizonytalan jövőre gondoltak. Szidták az öcsésüket, aki olyan haszontalanul nyakára hágtott az örökségüknek. Elküldték neki az utolsó fillérig. Akár ma is nyithatnék már irodát — biztatta a reménykedőket — olyan nagy az ismeretségem. Már a helyet is kiszemeltem, csak még egy évig várjatok.

Az ügyvédi pályára készült és mindig egy éve volt még hátra, akkor is mikor már elfogyott a segítség. A nagybácsihoz hiába fordult, az nem ment lépre, sőt a lányokat intette. Élvezi a pénzeseteket, az orráról látom, hogy lumpol és a lányok körül forgolódik: a zsebe tele van fényképekkel, csavargó lesz belőle semmi egyébb.

A jóslat csaknem egészen bevált, mert Lózi, nagy ismeretősége dacára nem vágott bele a jog védelembé, hanem mikor látta, hogy senki sem vállalkozik kiváltani a kosztatót, ügyvédi fogással élt, kiegyezett a mamával. Elvette a vöröshajú lányát.

A ragyás, zömöktestű korcsmáros leány — nagyon csunyanak festették, a kik látták — familljának sem vált díszere. Igaz nem is jött vele haza dicsekedni. Abban az időben gyakran volt könnyes a lányok szeme. Siratták a pénzüket, meg a kilátásba helyezett fővárosi életet.

Az elmúlt tavasszal a rabok kortáza nyesegette a vadszöllőt, meg a bokrokat. A tamariska, az orgona ágak kihajlottak az utcára s a gyerekek tépték, tördelelték. El volt hanyagolva az egész kert, pedig megérdemelte a rendezést. Attól kapták Gerendaiék az eleven ébresztő órát, mely hängös pity-palatyia! üdvözölte a távolból derengő hajnal. Helén kisasszony gondolatokba merülve töltötte az éjszakát. Alig várta a hajnalosodás jelentését. Csak egy pongyolában sétált az udvaron. A reggelihez hívni kellett s mielőtt hozzá fogott volna, a tantának átnyújtotta a Darinka levelét. Volt abban melléklet és utóirat egy halmaz. „Az hiszem, — így kezdődött — hogy én vagyok az Istennek legboldogabb teremtsége. A vizsga nagyszerűen sikerült és a mi több már állásom is van. Most értem csak mi az a pálya. Alacsony szobácskában egy

fejfel magasabbnak érzen magamat, mióta a fénys gombos postásbluzt viselem. Talán te is okosabban tette volna, ha... A kis Virág köszöngete még olyan szívélyesen? Bizol benne, hogy kibőjtölöd?

Ebben az utolsó sorban volt egy kis adag gúny, mely nem tévesztette el hatását. Annyira a lelke vette sorsát, hogy nem birt uralkodni magán. No lám, a tritüfityi mindenét, ki hitte volna — szólal meg Károly bácsi — a mai protekciós világban. Milyen szerencsés. — Valóban szerencsés, fízte tovább a tante s a csodálkozás nyilvánítása közben háromszor is megczukrota a kávéját. Hát te Helén mért nem eszel?! Akkor vette észre, hogy nedvesek a szemei. Tüstént feltölte a helyzetet, megsimogatta arcát s biztatta: Ne légy gyermek Helén, a te időd még nem mult el, még mindig elég csinos vagy ahöz, hogy remélhes. Egy jó férj százszor többet ér, mint holmi keservös, postáság. Azért, hogy ő annyira el van telve magával. A bácsi is biztatta, hogy ne legyen olyan gyermek Helén abba hagyta a gyerekeskedést. Szemeit megtörlölte s elfogyasztotta kávéját. Elvégre is nincs az meg írva sehoh sem, hogy ő nem megy férjhez. Annyi sok az agglegény jelölt, hogyha mindnek megjöune az esze egy lány sem maradna pártában. A fehér salagatereket mind kinyitogatta s az utcára rázogatta a portörölőt, Pár percze kikönyökölt, hogy szűnézen.

A kis Virág Lajos gyors léptekkel a hivatalb. sietett. Ilyenkor, nyáron a szőlőjében tartózkodott onnan jött be. Most szalmaözeveg volt, a felesége, aki mindig beteges, valahol fürdőzött. Megállt a viztszoba ablaka alatt, hogy megkérdezze, mi szépeket álmodott. Helén kisasszony kijebb hajolt, mert magas volt az ablak. Virág ur pedig alacsony. A hűséges daxli oda

a magán jótékonyág iparkodik is ezen segíteni. Egymásután versenyre kellnek a nőegyletek és más humanitárius egyletek, hogy a nyomor leküzdésére áldozataikat meghozzák. Azonban ezzel a bajon segítve nincsen, a munkanélküli munkás nem könyöradományt, hanem munkát igényel és pedig joggal, mert a társadalomnak kötelessége a munkaadás. A kétséges politikai, de mindinkább a nyomasztó gazdasági viszonyok a tökélet felékké tették, s így vállalkozás hiányában a gazdasági viszonyoknak rövid időn belüli megváltozása nem igen várható annál is inkább, mert a politikai bonyodalmak békés megoldására ez időszert tekintettel az ausztriai parlament ziláltságára, vajmi kevés kilátás.

A társadalom jótékonyágára panaszok nincsenek nem igen lehet, ez mindennap meghozza a maga áldozatait, nagyobb baj azonban az, hogy a társadalmi jótékonyág gyakorlásában nincsen rendszer, és a könyöradományok szétosztása nem egységesen történik, folyamánya ennek az, hogy sok érdemtelen könyöradományokhoz jutván, munkakerülővé lesz, míg az igazán könyöradományra szoruló ugynevezett szemérmes szegények, a jótékonyág általános gyakorlása mellett az éhhalállal küzdenek. Nem akarunk e kérdés bővebb fejtegetésébe bocsátkozni, ez a szociál politika oly terére vezetne, mely a jelenczikk keretén túl esik, azonban a társadalom jótékonyágáról lévén szó, kikell terjeszkednünk, habár csak nagyon röviden is, a dologházakra, a szegényügyre, a jelencz házakra, az elaggott és keresetképtelen munkások gyámolítására, a javító intézetekre, az elhagyott gyermekek megmentésére és a rabsegélyezésre, mint oly szociálpolitikai kérdésekre, mely a társadalom jótékonyágával szoros összefügg.

A dologháznak tulajdonképeni célja az lenne, hogy az egyébként egészséges, de segítségük nélkül fogva munkakerülő egyéneket, a személyes szabadság korlátozása mellett, rendes munkára neveljék. Dologházak tekintetében nagyon gyengén állunk, az egy budapesti dologházon kívül más dologházunk nincsen, pedig nap-nap mellett találkozunk életerős koldusokkal, akik, minthogy a magánjótékonyág segítyi őket, ugyszólván élethivatásul tekintik a koldulást. Az ily egyéneknek nem könyöradomány, de a munkára való nevelés való.

A szegényügyünk országosan lévén szer-

vezve, valamivel jobban áll, azonban e téren is még messze vagyunk attól, hogy a nyilvános koldulás megszűnjék, és hogy a társadalom jótékonyága, az erre érdemes szegényeknek jusson, és a segítség valóban az inséget enyhítse.

Egy pár jelenczházunk hál istennek van. A fehérkereszt egylet e téren áldásos tevékenységet fejt ki, azonban a gyermek felvétele oly sok formalitáshoz van kötve, hogy a tulajdonképeni segély sokszor későn érkezik. Eléggé különösen hangzik, de való, az állam által fentartott és segélyezett jelenczházba, csak akkor veszik fel a gyermeket, ha a gyermek illetékességét és az anya személyét megtudják állapítani. Joggal kérhetjük, hogyan egyeztethető ez össze a jótékonyággal? A jótékonyág gyakorlásának, ha csak tiltó törvénybe nem ütközik, nem szabad feltételeket szabni. Miként Európa többi államaiban, úgy nálunk is, fel kell venni a jelenczházba mindenkit, még akkor is, ha a gyermek illetőségét nem lehet megállapítani, vagy ha az anya saját személyét illetőleg nem akar felvilágosítást adni. Minden újság olvasó emlékezhetik, azon nemrég történt esetre, hogy az egyik fővárosi jelenczház elé tett gyermek illetékessége és kiléte iránt, a jelenczházba való felvétel előtt addig kutattak, míg az, a sok hivatalos eljárás közben elpusztult.

Az elaggott és keresetképtelen munkások gyámolításáról újabb az 1890. XVI-ik, a gazdasági munkás és segélypénztár szervezéséről szóló törvény intézkedik. Kétségtelen, hogy az eddigi állapotokhoz képest, ezen törvény haladást jelent, azonban nagy hiba, hogy a segélypénztárba való belépés kötelezőleg nem lett elrendelve. Az elaggott és keresetképtelen munkások gyámolítása, véleményünk szerint csak akkor nyer teljes orvoslást, ha a munkások kötelező baleset elleni biztosítása törvényileg lesz elrendelve.

Az 18:8 V. t.-cz által megállapított büntetési rendszernek megfelelőleg, javító intézeteink vannak. A btk. 84 §-a módot is nyújt a bírónak arra, hogy a kiskorú bűnöst életének 20-ik évéig, a javító intézetben helyezze el, azonban a javító intézeteknek a száma és befogadási képessége oly csekély, hogy az erre okvetlen rászoruló kiskorú bűnösök nagyon csekély százaléka helyezhető ott el, míg a nagyobb rész, a büntetési rendszer helytelen

pihent a lábai mellé s libogott. Fel-fel nézett gazdájára, aki homlokát és szürkülő halantékát törülgette. Mikor jön haza a Darinka kisasszony? Úgy látszik, nagyon jól találja magát. Úgy látszik, jól telik az ideje, nem említi a hazajövetelt. Nem akarta elárulni, hogy már nincs Polinál, hogy postamester lett.

A Gerenday család nem mutatott fel egy kenyér keresetre utalt nőt sem, mind férjhez mentek, még pedig nem akárhogy. Sokaknak feltűnt, hogy Virág Lajos olyan különös érdeklődést mutatott a két leány iránt. Dicsérte őket mindenkinek, hogy milyen háziasszonyok, milyen szolidák. Az új aljárásbírót is addig kapacitálta, míg meg nem ígérte, hogy elmegy lánynevébe. A napot is kiszemlélték s hogy ne legyen nagy a meglepetés, félig meddig el is árulta. Vendéget kapnak ma kisasszony, ezt azonban már csak távozás közben mondta s többet nem lehetett megtudni tőle, mert elsielt. Helén kisasszony pedig törte a fejét porolgatás közben, sőt még asztán is.

Kevésdel déli előtt Virág ur egy czilinderes vendéggel jelent meg s a szalonba vezette. A tante azonnal tisztában volt a látogatás céljával s azért marasztalta annyira őket ebédre, mert úgy szerette volna, ha a fekete kávé után már a kézfopó is megtörténik. A bíró ur azonban mindenképen szabadkozott s alig lépte át a kiskapu küszöbét, mintegy szemrehányólag szólalt meg. Ha nem lett volna olyan pompás az a körte pálinka, sajnálnám, hogy ide fáradtam. Brrr. Nincs valami élmélyösebb lény előttem a világban, mint egy kiasztalt vén lény. A haja ki van vixolva, a fogai nagyon egyformák, alighanem gyári munka. Hiába vagyok rövidlátó, mindjárt észrevettem. És a keze, az ujjai, amint rátette a billentyűkre, úgy néztek ki mint valami póklábak. Az ótvágyam is elment.

Gerendayék tudták, hogy a lánynevéből nem lesz

esküvő, de azért csak beletörődtek s maradt minden, a régi. A szép nyári estéken ki szoktak ülni a ház előtti padra. Nem igen érintkeztek senkivel, de ilyenkor mégis megtörtént, hogy egyik másik ismerős meg állt egy pár szóra. Belicéztek éppen arra jártak s nem mehettek el egy percznyi megállás nélkül. Hogy meg-nőnek ezek a lányok, meg se ismertem. Nézd Károly a kis Miczi. Egész eladó lány lett mióta nem láttam. Mikor lakodalmazunk? Remélem én is hivatalos leszek. Táncozni akarok. Oh, én még előbb a Helén kisasszony nyoszolyolányá akarok lenni — választott pajkosan mosolyogva. Hiszen csak menne már, magam is szeretném, de mikor olyan válogatós. Ő is, meg a Darinka is. Annyi kérje husz lánynak sincs mint nekik volt. A mult héten itt volt egy szolgabíró, szép, fess, elegáns férfi. Majdnem térdénállva kérte, hogy csak mondjon, „igenet”, mi is biztattuk, de ő neki nem tetszett, mert pápaszemot viselt. A másik nem tetszett, mert olacsony volt, s a harmadik azért, mert ol volt hívza, s így tovább. No de majd csak eljön, akit az Isten neki rendelt. Várt lány várat nyer.

Károly bácsi bele akart kotnyeleskedni a beszédbe hogy mire való az a fillentés. Ilyenkor este, ha beborozik, nagyon igaz mondó, csakhogy idejekorán oldalába furdott egy hegyes könyök és elhallgatott. Helén kisasszony sem szólt semmit, csak mikor szobájába tért, valami szoritai kezdte a mellét. Kiült a toruacra, nézte a sütétséget és hallgatta a esondet. Úgy találta, hogy az s jövője is olyan szintelen. Mit érök én azzal — szötte tovább gondolatait — ha valaki el is hiszi, hogy voltak kérőim, ha ömagammal nem hitethetem el. Még is csak jó (volna) ha van a válogatós lányoknak részgombos bluzok.

Sólyom.

keresztülvitele folytán, az egyes fogházakban valóságos akadémiai oktatásban részesül, úgy, hogy mire a büntetés kiállása után, a társadalomba visszatér, kész gonosztevő. Oly javító intézettel, mely nem a kiskorú bűnösök, de kizárólag az elhanyagolt nevelésű kiskorúak megmentésére szolgálna, nem rendelkezünk.

A javító intézetekkel szoros összefügg az elhagyott gyermekek megmentésére és a rabsegélyezésre irányuló társadalmi működés. Minthogy ezen nagyon is fontos társadalmi kérdéseknek ismertetése nagyobb terjedelmet igényel, adandó alkalommal erre külön fogunk kiterjeszkedni.

A fentiek vázlatos előadásából is látható, számtalan azon szociálpolitikai kérdés, melynek rendezése a társadalom jótékonyágára van utalva, tagadhatlan az is, hogy társadalmunk szegénységéhez képest iparkodik is e kérdéseket felakarni, és a nyomor enyhítésére áldozatait megis hozza, azonban a magán jótékonyági egyesületek társulásának hiánya folytán, az áldozat jórészt elvész, és az erre nem érdemesek kezébe jut.

* * *

Ujdonságok

— **Tisztújító közgyűlés.** A járási főszolgabíró 203/901 számú rendelete folytán folyó évi január 30 án (szerdán) d. u. 3 órákor a község képviselő testülete a község tanácstermében tisztújító közgyűlést tart. Tárty: Az üresedésben lévő első jegyzői, esetleg üresedésbe jövő egyik jegyzői állás választás utján leendő betöltése.

— **Kitüntetett tanító.** Darányi Ignác földmívelési miniszter Majoros Ferencz szentandrási r. kath. tanítót a munkásgyek körül szerzett érdemeinek elismeréséül 200 frt jutalomban részesítette.

— **Megyebizottsági tag választás.** Az első alkalorületben lemondás folytán megüresült megyebizottsági tagsági hely választás utján folyó év január 31. napján lesz választás utján betöltve. A szavazás a Dankó-féle iskolában fog mezejteni.

— **Dalestély.** A sarvasi férfi dalkar folyó 1901. évi február hó 3-án vasárnap az Árpád szálló nagytermében saját pénztára javára táncszal egybekötött dalestélyt rendez. Belépti-jegy: Személyenként 1 kor. 60 fillér. Családjegy 4 kor. Páholyjegy 6 kor. Páholy jegyek 1901. január 27-től kezdve kaphatók K o r i k János úr fodrász ületében az „Árpád szálló”-ban. Felülfizetéseket a jótékonycél érdekében köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség. Az estély énekek este pont 8 órákor kezdődik.

— **Koresolyaversenyen győztesek.** A főgymn. tanulók f. hó 20 án tartott koresolyaversenyében első díjat nyert Eremits Vitélyos VIII. o. mákoresolyázásból, másodikat Kollár Iván VI. o. Dicséretet érdemelt Placskó Lajos merész és változatos mutatványaiért. A 16—19 évesek csoportjában futásban első lett Kollár Iván VI.; a 12—15 évesek közt Brachna Lajos III. o. Minden győztes egy-egy diszoklevelet kap a főgymnasiumtól. A versenyt igen nagy számu közönség nézte gyönyörködve.

— **Tárgyaló tereméből.** Az érdektelen tanu: Nagy nézet elérés volt két szentandrási asszony között egy tyúk tulajdonjogára néve; szót szó követett s alaposan lementák egymás fejről a kereset vizet, s végül a dolog a bíróság elé került. A vád és védelem előadása után, tanuhallgatásra került a sor. Három tanu mit sem tudott a pauaszlott kifejezések használatáról, s végül bekerült a korona tanu, egy 8 éves leányka, ki feltűnő emlékező tehetségre vallólag tette meg vallomását mi a bírónak feltűnőn kérde, aztán kis hűgom ki tanított ki téged arra, hogy mit mondjál? „Senki.” Adott-e Mari ánygod azért neked valamit, hogy azt mondjad, mit mondottál? Adni ánygom még nem adott semmit, de azt mondta, hogy ha jól fogok vallani, akkor egy pár új sárga cipőt vesz nekem.

— **Pénztárvizsgálat.** A sarvasi takarékpénztár felügyelőbizottsága f. hó 22-én fejezte be félévi számvizsgálatát, melynek alapján az évi üzletforgalom mérlegét aláírta, s az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó ajánlatát elfogadta. Minderről jelentésében számol be, melyet a február 14-én tartandó közgyűlésnek torjeszt be.

— **Házasság.** Huszár Mór — Huszer Lipót sarvasi tormény kereskedő fia — M. A. V. raktárnok Magyar falván, f. hó 29-én d. u. vezet i oltárhoz, szive választottját, Engel Lina k. a. Engel Lajos, bécsi kereskedő leányát.

— **Tanyai tűz.** F. hó 19-én délután, a kondorosi határban, Schreiber Dávid ottani bérlőnek, a tanyájától

távolabba elhelyezve lett 10 öl hosszú buza szalma kazal, és 10 öl hosszú törek kazalja kigyuladt s elégett. Mint a nyomozat kiderítette, a tűz keletkezésének valószínű oka az lehetett, hogy a hazlak rendbehozásával megbízott munkások, munka közben pipáshattak, s így keletkezhetett a tűz. A légett szalma és törek a „Phönix” biztosító társaságnál biztosítva volt.

— **Kitüntetés.** Ifj. D é r c z y Pétert, városunkban általánosan ismert és közszeretben álló földbirtokost D a r á n y i Ignác az országos közigazgatási ügyekben szerzett érdemeinek elismerésül díszoklevéllel tüntette ki, D é r c z y Péter földbirtokos a közügyek terén szerzett érdemei miatt részölt a miniszter kitüntetésére. Mi csak örülni tudunk annak, hogy a fiatal munkaképes földbirtokos — kitől a közügyek terén még sok üdvös dolgot várunk — már is felhívta munkásságával magára a fensőbb körök figyelmét.

— **Ücsöd község lakossága.** A most megjelent népszámlálás, szomorú világot vett Ücsöd község lakosságának tíz év alatti szaporodására. Ücsödon ezelőtt 10 évvel megjelent népszámlálás alkalmával 7875 lakos volt, míg a most megjelent népszámlálás alkalmával 8054 lakos lett össze írva Ücsödon, s e szerint tíz év alatt csak 179 lélekkel szaporodott Ücsöd község lakossága. Ebhez hasonló arányú kis szaporodás, azt hisszük az ország egyik községében sem fordult elő. Közigazgatási hatóságunk, tán tudna adni némi felvilágosítást arról, hogy o hallatlan kismérvű szaporulatnak, mi lehet az oka?

— **Hány ügyvéd van Békésmegyében?** Békésen van 7, Csabán 10, Endrődön 2, Gyomán 2, Gyulán 13 M. Berényben 3, Orosházán 9, Ücsödon 2, Szarvason 13, Szeghalmon 4 és Vésztőn 1 ügyvéd lakik.

— **Kedvezmény a biztosításnál.** A Békésvármegyei Gazdasági Egylet tagjai, mint tudva van, ha az „Első magyar általános biztosító társaság”-nál biztosítanak, a díjaknál 5-től 15 százalékig terjedő kedvezményben részesülnek s ezen felül az egyesület is külön jutalékban részesül. Az egyesületnek ez a szerződése a nevezett társasággal lejárt. A legutóbbi választmányi ülés elhatározta, hogy a régi alapon újabb öt évre megkötí a szerződést a biztosító társasággal.

— **A vármegyei közigazgatási bizottság** f. hó 24-én dr. Lukács György főispán elnöklété alatt tartott ülésében albizottságait a következőképen alakította meg: 1. F e g y e l m i v á l a s z t m á n y: rendes tagok dr. Hajnal István, Ladics György, Csák György; póttagok K e l l e r Imre és R e z e y Szilviusz. 2. A r v a ü g y i f e l e b b v i t e l i k ü l d ö t t s é g: rendes tagok H a v i á r Dániel, Ladics György; póttag V a r s á g h Béla; kinevezett tagok K e l l e r Imre dr. Z s i l i n s z k y Endre; póttag R o s e n t h a l Ignác. 3. P ó t a d ó f e l s z ó l a m l á s i b i z o t t s á g: K e l l e r Imre, H a v i á r Lajos, Csák György, R o s e n t h a l Ignác. 4. M u n k á s ü g y i a l b i z o t t s á g: rendes tagok K e l l e r Imre, Ladics György, dr. Z s i l i n s z k y Endre, G e i s z t Gyula; póttagok V a r s á g h Béla, R o s e n t h a l Ignác, dr. L á s z l ó Elek. 5. E r d ő ü g y i a l b i z o t t s á g: dr. F á b r y Sándor, K e l l e r Imre, Ladics György. 6. M á s o d o k u e r d e i k i h á g á s i b i r ó s á g: rendes tagok A l m á s y Dénes gróf, H a v i á r Dániel, G e i s z t Gyula, Ladics György; póttagok dr. Z s i l i n s z k y Endre, V a r s á g h Béla, dr. H a j n a l István, dr. L á s z l ó Elek. 7. T a n i t ó i n y u g d i j ü g y i b i z o t t s á g: H a v i á r Dániel, K e l l e r Imre. 8. T ö r v é n y h a t ó s á g i i p a r t a n á c s, rendes tagok: K o h l m a n n Ferencz, S a l I s t v á n póttagok: D o b a y Ferencz, M a y e r István. 9. K ö z e g é s z s é g ü g y i b i z o t t s á g t a g j a i: H a v i á r Lajos, B o d o k y Mihály, S z a b a d o s József. 10. B ő r t ö n v i z s g á l ó b i z o t t s á g o k. 1. k ö z p o n t b a n: gróf A l m á s y Dénes K e l l e r Imre, B o z e y Szilviusz, H a v i á r Lajos; 2. g y u l a i j á r á s o k é s G y u l a v á r o s b a n: K e l l e r Imre; c s a b a i j á r á s b a n: dr. Z s i l i n s z k y Endre; a s z a r v a s i é s g y o m a i j á r á s b a n: H a v i á r Dániel; b é k é s i é s s z e g h a l m i j á r á s b a n dr. H a j n a l István; a z o r o s h á z i j á r á s b a n: dr. L á s z l ó Elek. Az ülésen az egyes szakelődők jelentéseit és néhány apróbb folyóügyet tárgyalt még a bizottság.

— **Ittasság meghatározása.** Kercsmai verekedésért került két ücsödi ember a bíróság elé. Vádolt rettenetesen tagadta a terhére rótt cselekményt s azzal védekezett, hogy ő az egész dologról mit sem tud, mert úgy ő mint az, az alkalommal a kocsmában volt többi vendégek is, mindnyájan ittasak voltak. A tanú kihallgatás során az egyik tanutól azt kérdi a bíró, igaz-e az, hogy úgy vádolt mint a tanuk mindannyian ittasak voltak. „Már kérem alásan azt nem tudom, hogy ittasok voltunk e vagy sem, de az tény való, hogy néha napján, egy-egy kurta kocsmában nem lehetne annyi italt kapni, mint a mennyi bennünk volt.”

— **Megrendelések gyűjtése.** Igen fontos és a kereskedőket nagyban érdekli a minap szentesített 1900. évi XXV. t. cz. amely a kereskedelmi törvénynek a megrendelések gyűjtésére vonatkozó rendelkezéseit

módosítja. E szerint, úgy a belföldi, mint a külföldi iparosok, kereskedők, vagy ezek megbízottai, az iparos vagy kereskedő lakhelyén kívül — mintával vagy minta nélkül — megrendelések gyűjtése végett csak oly iparosokat vagy kereskedőket kereshetnek föl, kik üzletkörükből az illető áru eladásával foglalkoznak. A törvény eme intézkedése azonban nem terjed ki az irodalmi és művészeti termékek megrendelésének gyűjtésére. A közönségre, de különösen annak egyszerű hiszkény rétegeire föltétlenül üdvös törvény hatályba lépésének idejét a kereskedelmi miniszter határozza meg, de ez a nap úgy tűzendő ki, hogy a törvény legkésőbb 1901. július hó 1-én életbe lépjen.

— **Táncmulatság.** A szarvasi gazda ifjúságból alakult rendezőség — mint halljuk — az Árpád szálloda dísztermében február 17-én zártkörű paraszt bált rendez. E mulatság Szarvason újdonság ingerével bír s már ez biztosítja a mulatság sikerét.

— **Községi jegyzők öröme.** A vármegyei belügyminiszter azzal a rendeletével, mely a napokban érkezett le a vármegyéhez. A rendelet szerint ugyanis a millenniumi esztendő községi jegyzők nyugdíjigjosságságába háromszorosan lesz beszámítandó. A jegyzők ezek szerint egyszerre két esztendővel öregbitik a nyugdíjra való jogosultságukat, a tényleges szolgálatban eltöltött éveken fölül.

— **Ekeventató gép.** A Békésmegyei Gazdasági Egylet legutóbbi választmányi ülésén dr. Zsilinszky Endre igazgató-elnök a gazdaságvitelre nagy horderejű indítványt tett. Ugyanis Franciaországban feltaláltak s üzemben van már egy oly elmésen szerkesztett ekeventató gép, melyet egyszerűen összekapcsolva a nálunk is használatban levő lokomobillal, a föld felszántása épen úgy történik, mint a most nagy költséget igénylő gézekével. Az igazgató-elnök levelezett az ekeventató gép gyártójával s ajánlta a választmányának, hogy az egylet szerezzon be egy ilyen ekeventatót, vagy pedig — a mi még helyesebb — feliratilag keresse meg a földművelésügyi minisztert, hogy vagy ő szerezzon be több ilyen gépet, vagy küldjön ki Franciaországba egy gyakorlati gazdát, hogy annak praktikus voltáról meggyőződve, a magyar gazdaközönség is használatba vehesse az új találmányt. A választmány a felirat elküldése mellett határozott.

— **Kiváló szép téli időnk van, a nagy hidegek elmúltak s délutánokint enyhe, kellemes téli idő van, mely megolvastja a jégcsapokat s lucskossá teszi a járdákat, de amely azonban a szigorú kemény tél után mégis jól esik. — Esténként újra megkoményedik az idő és fagy. A korcsolyázók örülnek legjobban a szép időnek, mert amellett hogy a jég jó, az enyhe délután meghűlés veszélye nélkül is lehetővé teszi a kellemes sport művelését.**

— **Eljegyzés.** Szalai Pál szarvasi törekvő fiatal iparos polgártársunk a napokban Szolnok-Doboka megye Rétog községében eljegyezte Roszjariovicz Mariska kiasasszonyt. Gratulálunk.

— **Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek biztos óvszer a tiszta egészségesség ásványviz.** Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét „Kristály” Szt.-Lukács-fürdői hegyi forrás hirdetésére.

C S A R N O K.

A züllés útján.

... Hogy ide kerültem az új hivatalomba, föl fogadtam, hogy eszentül józanul élek. Bort nem iszom, kártyát nem fogok a kezembe és nem mondok bókákat egy asszonynak se többé.

Hát nem is ment nagyon nehezen. Elvégre, az ember vevő is. Hetekig megálltam emberül. Nem jártam sehova, csak dolgoztam. Csudálatos, már már kezdtem élvezetet találni a munkában. És nem unatkoztam.

De a princípálisom nem volt velem mégsem megelégedve. Igaz, mondta, sokat dolgozik, nem is kellene éjszakázni, nappal is van idő. Bort se akar inni, jó... De legalább tarokkozni tudna... szóval, jobb szerette volna, ha nem dolgozom mindig, hanem néha-néha tarokkoztam volna velük. Mert nagy bajba voltak. Hiányzott a negyedik; és aztán, a kaláber is szép játéka, de hiába, a tarokk csak tarokk.

De hát mindez nem hozott volna ki az állhatatosságomból. Ellenben igenis az asszony. Mert fiatal asszony volt a háznl.

Sylvesterkor nagy társaság volt együtt nálunk. Vacsora után a cigány is bevetődött. Akkor meg kérdezte tőlem.

— Szokott táncolni.

— Biz' én nem.

No, azóta annyit se törődött velem, mint egy

macskával. Hogy bort nem iszom, hogy nem kártyázom, azt csak megbocsátotta volna. De hogy nem tánczolok, azt nem nézhette el. És én csakhamar éreztem, hogy kiföld áll a rudam.

És akkor azt gondoltam, ha csak ez kell, hát legyen.

Tegnapelőtt aztán a névnapon megmutattam mit tudok. Vacsora előtt a tarokkban elnyertem a kompánia pénzét egy-kettőre. Egy briliánsul megnyert subcontra pagát ultimóval fenomenális renommét szereztem. A princípális — partnorem volt — kicsi hiba, hogy a nyakamba nem borult. És vacsora után táncoltam mint soha, megújraza a csárdást tízszer egymásután. Reggelre leittam a princípálisat az asztal alá. Remekeltem.

Másnap délután elmentek a vendégeink. Mikor visszatértünk az asszonnyal a szobába, vakmerően megkérdeztem tőle:

— Megvan elégedve velem?

Rám nézett; sokáig nézett a szemembe erősen:

— Meg.

— És a jutalmam?

A kezét nyújtotta; megcsókoltam. És azóta én is vagyok valaki a házban.

Tiszta, ártatlan, verőfényes, tavaszi gyerekszerelmem, jöjjön el a te országod.

Soha, soha többé...

Játszottunk. Az én édes, szép első szerelmem velem együtt fölűszott egy barackfára. Fölfelé segítettem neki, de lefelé magára hagytam. Kért, könyörgött, nem engedtem. Egy csók volt az ára...

Istenem! Micsoda csók volt az!

Soha olyan többé!...

Mig csak jeles tanuló voltam, annyit se törődtek velem a tánciskolabeli lányok, mint egy fületlen gombbal.

De mikor te-tu pajtása lettem a cigányprimásna k elvertem egy-egy éjszaka husz-harmincz pengő forintokat s a professzorok abeundival fenyegetöztek, akkor már szóba álltak velem.

És erre az időre esik az első ifjúkori szerelmem. Az a tiszta, minden salaktól, érzéki vágytól mentes, ideális szerelem, a hogy tud szeretni valaki 17 éves korában.

Hol van az már?...

Egy szó, egy tréfa, egy semmi elfűtta az egészét.

A leány, a ki tetszése szerint uralkodott fölöttem, a ki felemelhetett volna az égig, egy szóval elélyt, akaraterőt önthetett volna belém, — eldobott magától.

Pedig sohase fogja őt úgy szeretni senki, mint én.

Eldobott — a sárba. Eh, itt is jó; hozzá szokik az ember mindenhez. Az út örvényhez vezet: — annál jobb.

A vég mindenkire nézve elérkezik; így — vagy úgy, az tökéletesen mindegy.

Átkozott gondolat: haladni lefelé a lejtőn, a züllés útján és látni, gondolkozni, érezni tudni ezen a lejtőn. Nem vakon rohanni — de nyitott szemmel.

De hát minek álljak meg? Minek?.. Kiért?...

Szerelmem, — olyan a milyen, — mindenütt kinálkozik. A bor jó... feledtet, vigaszt ad...

Hát csak rohanjunk lefelé!...

Tímár Mihály.

Felelős szerkesztő: SZIKES ANTA I.

3407—900—kvi.

Hirdetmény.

Alulírt tkvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Lövy Simon szarvasi lakosnak Gonda János örökösei elleni 500 kor. és járulékaiból álló követelés kielégítése végett, a szarvasi 1888 sz. tjkvben A. I. 6 rsz. a. felvett 8783—88 a—1 hrsz. 4 hold 389 ¹/₈ []-öl Bobvos dűlői tanyaföld 2688 korona kikialtási árban, és az ugyanazon tjkvben A. 3 rsz. a. felvett 3220 59—6—1 hrsz. szapanos zugi dinnyeföld 17 korona kikialtási árban a szarvasi kir. jbiróság árverelő helyiségébe megtartani és nyilvános árverésen eladatni rendeltetvén, arra határidőül 1901. évi február 9 napjának d. e. 9 órája ki tűzetett, mely határnapon az érintett ingatlan becsáron alul is eladatni fog.**

Kikialtási ár a becsár, bánatpénz annak 10%-a a vételár ¹/₃ része az árverés napjától számitott 20 nap, a második ¹/₃ része 40 nap, a harmadik ¹/₃-ad része 60 nap alatt fizetendő 5% kamattal.

Vevő az ingatlannak az árverési naptól számitott 15 nap mulva lép birtokába, a meny nyiben ez idő alatt utóajánlat vagy előterjesztés nem tétetnek.

A többi feltételek nevezet tkvi hatóságna a hivatalos órák alatt és Szarvas község házána l is megtekinthetők.

Kir. jbiróság m. tkvi hatóság

Szarvason, 1900. november 12 én.

M É S Z Á R O S, kir. jbiró

MEGHIVÓ.

**A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR
XXXII. rendes közgyűlése**
folyó évi február hó 14-ikén délelőtt 9 órakor
SZARVASON, A TAKARÉKPÉNZTÁR SAJÁT
HELYISÉGÉBEN FOG MEGTARTATNI
melyre a t. részvényes urak ezennel meghívotnak.

A közgyűlés napirendje :

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről.
3. Az 1900 évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Társasági alelnök választása 1 évre.
7. Igazgatóság és helyettes vezérigazgató választása 3 évre.
8. A választmány tagjainak megválasztása 1 évre.
9. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason 1901. jan. 18 án

Haviár Dani,
társasági elnök.

A t. részvényes urak értesítetnek, miszerint az 1900 évi eredeti zárszámadások a takarékpénztár titkári hivatalában az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.

203
1901

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegye szarvasi járáshoz tartozó Szarvas nagyközségben a községi

első jegyzői

állás elhalalozás folytán üredésbe jövén annak, valamint a választás által esetleg üredésbe jövő egyik községi jegyzői állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek, s fölhívom mindazokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy a szá-

bályszerűen felszerelt folyamodványaitak hozzám folyó hó 29-ig beadják.

Az első jegyzői állás javadalmazását képezi évi 2800 korona készpénz fizetés és a marhalevelek kiállításából befolyó összes jövedelem. Megjegyzendő, hogy Szarvas község képviselő testületének m. é. 69/900 sz határozata szerint a megválasztandó első jegyző magánmunkálatok készítésével nem foglalkozhatik.

A jegyző javadalmazása 2000 korona évi készpénz fizetésből áll.

A választás f. évi január hó 30-án d. u. 3 órakor fog Szarvas községében megtörténi.

Szarvason 1901 január 8-án.

K R C S M A R I K
főszolgabíró.

Ösztöndíj-pályázat.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága ezennel pályázatot hirdet a

„Salacz Ferencz igazgató”

nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1897, 1898, 1899 és 1900 évi kamataira.

Ezen 400 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű, szegény sorsú és jó magaviseletű ifjak vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányaikat valamely felsőbb kereskedelmi iskolában folytatják.

A 400 korona ösztöndíj folyó 1901 évi márczius hó 4-en fog kiadni, a pályázat eredménytelensége esetében pedig a jövő évi kamatokhoz csatoltni.

A kéllőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. február hó 21-én délelőtt 10 óráig nyújtandók be az intézet titkáránál. Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Szarvason, 1901 január 17-én.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR
igazgatósága.

Kiadó lakás.

Özv. **BENCZÜR ISTVÁNNÉ** házában

egy szoba, konyha és éles kamara,

esetleg még egy szoba lakbérbe azonnal kiadó
Gr. Csáky utca 120 szám alatt.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.

**M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE**

A KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFURDOI
HEGYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ
FUSZERKERESKEDESEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ETKEZŐ KOCSIBAN.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

Köhögés és hűtés ellen

a Kaiser-féle
MELL-BONBONOK

legbiztosabb hatása 2650 hiteles közjegyzői elismervény

Egyedüli elismert és biztos segély a köhögés, rekedtség és nyálkasodás ellen.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Egyedüli főraktár:
Bugyis Andornál, Szarvason.

Sürgöny cím: **Nádházy Szarvason.**

Alapított 1879 ik évben.

Nádházy János temetkezési vállalata Szarvason.

(Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármi módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók 1 frttől feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frttől feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttől feljebb.

A Nádházy „Temetkezési Vállalata” a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít.

Temetés megrendelés esetén a gyászszoba behúzását és a gyászjelentést teljesen ingyen adom.

Kiváló tisztelettel: **Nádházy János.**

Valamint ércz koszoruk.

Nyomatott Dantzy Sándor könyvnyomdájában Szarvason 1900.